

Yeni dövr, yeni tələblər, yeni hədəflərə doğru

Bu ilin yanvar ayında "Azərbaycan Respublikası Regionlarının 2014-2018-ci illərdə Sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı"nın icrasının ikinci ilinin yekunlarına həsr olunmuş konfransda, 2015-ci ilin yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunmuş iclasda və Prezident yanında keçirilən iqtisadi və sosial məsələlərin həllinə dair müşavirədə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev dünyada gedən ziddiyyətli proseslərlə bağlı geniş çıxışlar etmiş, ölkənin iqtisadi siyasət prioritetlərini açıqlamışdır. Ölkə başçısı qlo-

—Cənab Rahib Əhmədov, əvvəlcə sizi yeni, məsul və şərəfli, eyni zamanda çox məsuliyyətli bir vəzifəyə təyin olunmağınız münasibətilə təbrik edirəm. Birinci növbədə istərdim ki, təcrübəli bir kənd təsərrüfatı işçisi kimi yeni strukturun yaranması zərurətinin nədən irəli gəldiyini açıqlayasınız.

—Təbrikə görə təşəkkür edirəm. Sorğunuza gəlincə məlumdur ki, iqtisadi sahədə ümumillik lider Heydər Əliyevin müstəqil Azərbaycanın inkişafı üçün hələ vaxtla müəyyən etdiyi sosial-iqtisadi siyasət bu gün cənab Prezident İlham Əliyev tərəfindən zamanın tələblərinə uyğun olaraq yaradıcı şəkildə həyata keçirilir. Məhz bu siyasətin reallığı öz təsdiqini onda tapır ki, hazırda ölkəmiz ümumillik daxili məhsulun inkişaf tempinə görə dünya ölkələri arasında öncül sıralarda dayanır. Lakin global böhranın daha da dərinləşməsi və neftin qiymətinin dünya bazarında 3-4 dəfə ucuzlaşması ölkəmizdə milli valyutanın devalvasiyasına gətirib çıxardı. Qabaqlayıcı tədbirlərin görülməsinə baxmayaraq baş verən prosesdən qaçılmaz oldu. Böhrandan daha az itkilərlə çıxmaq, hər bir sahədə inkişafın sabitliyini, davamlılığını qorumaq üçün cənab Prezident çevik islahat-

lara başlamağı, struktur dəyişikliklər aparmağı vacib bildi. Hesab etsək ki, ölkə əhalisinin 48 faizi aqrar sektorun təşəkkül tapdığı regionda yaşayır, rayonlarda kənd təsərrüfatı idarələrinin yaradılması zərurəti meydana çıxmış, artıq bu idarələr hər bir rayonda formalaşmaqdadır.

Digər tərəfdən strukturların sayının çox olması birmənalı şəkildə bu istiqamətdə büdcə vəsaitlərinin artmasına gətirib çıxarır, yeni iş yerləri yaradır.

—İslahatların sürətlə həyata keçirilməsində məqsəd şübhəsiz ki, cənab Prezidentin özünün dediyi kimi global böhrandan daha az itkilərlə çıxmaq, kənd təsərrüfatının inkişafında ciddi dönüş yaratmaq, əhalinin sosial həyat tərzinin daha da yaxşılaşdırılmasını təmin etməkdir.

—Bəli, qeyri-neft sektorunun sürətlə inkişafı eyni zamanda ölkə gəlirlərinin neft asılılığından azaldılması, burada iqtisadiyyatın ana xəttini təşkil edən kənd təsərrüfatı xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Cənab Prezident 2014-cü ili "Sənaye ili", 2015-ci ili "Kənd təsərrüfatı ili" elan etmişdir. Qlobal böhran dünyanın, hətta sürətlə inkişaf edən bir sıra dövlətlərini illic vəziyyətinə salsada Azərbaycan ümumidaxili məhsulun istehsalı

bal iqtisadi və siyasi çağırışlara adekvat olaraq ölkədə islahatları davam etdirməyi, idarəetmə sistemini, çevik, şəffaf və səmərəli mexanizmlər əsasında formalaşdırmağı, makroiqtisadi sabitliyi təmin etməyi başlıca vəzifə hesab etmişdir. Qarşıya qoyulmuş bu vəzifələr artıq həllini tapmaqdadır.

Mövzunun aktuallığını nəzərə alan redaksiyamız yeni yaradılan Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi Qəbələ Rayon İdarəsinin rəisi Rahib Əhmədovla müsahibə aparmışdır. Müsahibəni dərc edirik.

ötən il neinki azalmış, hətta 1,1 faiz artmışdır. Qeyri-neft sektorunda 2014-cü ilə nisbətən 6,5 faiz, sənaye istehsalında 2,4 faiz, qeyri-neft sənayesində isə 8,4 faiz artım olmuşdur. Ötən il aqrar sahəyə xeyli investisiya qoyuluşu fermerlərə yeni güzəştlərlə yadda qaldı. Belə ki, gübrələrə görə tətbiq edilən güzəştlər 50 faizdən 70 faizə qaldırılmışdır. Eləcə də buğda istehsalına görə tətbiq edilən subsidiya 25 faiz artmışdır. Lizinə verilmiş texnikaların dəyəri isə 20 faiz ödənildikdə 40 faiz güzəştlər tətbiq olunur.

—Cənab Əhmədov, bəs deyə bilərsinizmi rayonda aqrar sahənin inkişafı üçün hansı yeniliklər gözlənilir?

—Aktual sualdır. Əvvəlcə qeyd etmək istərdim ki, müasir dövrdə, xüsusilə, global böhranın tüğyan etdiyi bir zamanda elmi-texniki tərəqqinin, son nailiyyətlərinin, dünya ölkələrinin kənd təsərrüfatı sahəsində əldə etdiyi qabaqcıl təcrübələrin rayona gətirilməsi davam etməli, intensiv metodların tətbiqi gücləndirilməlidir. Ümumiyyətlə, rayon üzrə ən xarakterik olan məhsulların əhalinin və bazarın tələbatına uyğun olaraq istehsalı ön planda dayanır. Burada məqsəd təkcə rayon əhalisinin tələbatını ödəməklə məhdudlaşmaq deyil, məhsulun xarici

bazarlara çıxarılmasınadək səy göstərmək tələb olunur. Aparılan müşahidələr, təhlillər göstərir ki, Qəbələdə belə potensial imkanlar mövcuddur. Bu imkanlar hərəkətə gətirilməlidir.

Daha bir məsələni də qeyd etmək istərdim ki, hazırda respublikada tətbiq olunan elektron hökumət portalı, elektron xidmət protalı artıq kənd təsərrüfatına da yol açmışdır. Portalın tətbiq olunması görülməli işlərin sürətinin artmasına, fermerlərimiz üçün yeniləyin tətbiqinə, digər tərəfdən şəffaflığın təmin olunmasına geniş imkanlar açacaqdır.

—Cənab rəis, rayonumuzda hansı prioritet sahələrin daha sürətlə inkişaf etdirilməsi nəzərdə tutulur?

—Bilirsiniz ki, ta qədimdən rayonda taxılçılığın, heyvandarlığın, quşçuluğun, meyvəçiliyin, texniki bitkilərdən barmaçılığın, tütüncülüyn inkişafı başlıca yer tutub. Zamanın indiki gedişi də bu sahələrin ortaya gəlməsini vacib tələb kimi qarşıya qoyur. Məlumdur ki, taxılçılıqda buğda istehsalı insanların ərzaq tələbatını ödəməkdə əsas yer tutur. Yəni bu ərzaq növü həyatımızın əsasıdır. Son illərdə bu sahədə xeyli dönüş yaranmağa başlamışdır. Ötən il rayonda bütövlükdə hər hektardan 31 sentner məhsul götürülmüş və

66097 ton taxıl istehsal olunmuşdur. Bu göstərici rayon tarixində ən yüksək göstəricidir. Lakin yeri gəlmişkən qeyd etmək istərdim ki, haradansa el arasında bir söz-söhbət də yayılıb. Guya Azərbaycanda istehsal olunan taxıl çörək üçün yararlı deyil. Lakin Azərbaycanda, o cümlədən Qəbələdə ərzaq üçün yüksək keyfiyyətli buğda istehsal olunur. Un istehsalı üçün ağ buğda, hətta makaron sənayesi üçün bərk buğda istehsalı rayonda əsas yer tutur. Başqa sözlə desək, bu sortlar üzrə buğda əkinləri 1000—1500 hektara çatır. Qəbələ taxılı Bakı və Gəncə un dəyirmanları tərəfindən böyük maraqla alınır və bu sort buğdalara da tələbat yüksəkdir.

Qeyd etmək yerinə düşər ki, Qəbələdə öz əhalimizin taxıla olan ehtiyacını ödəmək üçün kifayət qədər potensial imkanlar vardır. Heyvandarlıq, meyvəçilik, bostan-tərəvəz məhsulları istehsalı üçün də eyni sözləri demək olar. Misal üçün hazırda iki heyvandarlıq kompleksində gün ərzində 26-27 ton süd istehsal olunur. İlk dəfə rayonda heyvandarlıq üzrə xairici bazara çıxış olmuşdur. "Aqrokompleks Qəbələ" MMC Türkmənistanı ötən il 32 baş "Simmental" cinsli boğaz düyü satmışdır. Bu il həmin göstəricinin 224 başa çatdırılması nəzərdə tutulur. Hazırda Hacıalılı zonasında yeni bir heyvandarlıq kompleksinin yaradılmasına başlanmışdır. Bu kompleksə 47 baş cins heyvan gətirilmiş və daha 53 baş gətirilməsi nəzərdə tutulur. Ümumiyyətlə, artıq rayonun yuxarıda qeyd etdiyim sahələrinin hər birinin ixtisaslaşdırılması üçün təkliflər hazırlanmaqdadır. Hər bir sahə üçün orta və kiçik həcmli ixtisaslaşdırılmış komplekslər yaradılarsa qarşıya qoyulan məqsədə asanlıqla çatmaq mümkündür.

(Ardı 7-ci səhifədə).

20-ci əsr Azərbaycan tarixində ən qanlı hadisələri ilə dolu olub. O cümlədən 1918-ci ilin mart qırğınları on minlərlə dinc azərbaycanlı sakin daşnak quldur dəstələrinin qurbanına çevrildi. 70 illik imperiya əsarəti ilk növbədə tarixin saxtalaşdırılmasında özünü göstərdi. Ümumillik liderimiz Heydər Əliyevin 26 mart 1998-ci il fərmanı ilə hadisələr öz siyasi qiymətini aldı.

Bakı qırğınının sonra ermənilər dünyaya həyasızcasına bildirdilər ki, Bakıda "çevrilmiş" olub. Sovet ədəbiyyatında isə bu vəhşilik "azərbaycanlıların soyqırımı" kimi deyil, "vətəndaş müharibəsi" kimi qələmə verildi. Bakıda Şaumyanın və Əmirovun rəhbərlik etdiyi erməni daşnak qrupu, yerli rus bolşevikləri və anti-azərbaycan qrupları ilə birləşərək hakimiyyətin milli qüvvələrin əlinə keçməsinə mane olmağa çalışdı. Daşnakların əsas məqsədi Bakını beynəlmilən şəhərə çevirmək idi. Bunu heç gizlətmirdilər də. Şaumyan açıqca bildirdi ki, Bakını Azərbaycanın paytaxtına çevirmək olmaz. Bu niyyət rusların işğalçılıq siyasəti ilə tamamilə üst-üstə düşürdü.

Xatırlayaq ki, daşnaklardan ibarət xüsusi dəstələr 1918-ci ilin yanvarından etibarən Salıyana və Lənkərana basqın edib, yolboyu müsəlman kəndlərini dağıdırdı və talayırdılar. As-tara topa tutularaq darmadağın edilmişdi, kəndlər yandırılmışdı. Hacı Zeynalabdin Tağıyevin faciəli şəkildə həlak olmuş oğlu Məhəmmədin dəfn mərasimin-

də iştirak edən "Dikaya diviziya"nın bir qrup əsgər və zabiti "Evelina gəmişi" ilə geri qayıtmaq istədikdə Bakının da vaxtı çatdı. Bakı Soveti İcraiyyə Komitəsi adından dəstə üzvlərindən silahlarını təhvil vermələri tələb edildi. Bu ultimatum rədd edildi, 1918-ci il martın 30-da səhər çağı erməni—çar Rusiyasının rus birləşmələri gəmilərdən və təyyarələrdən şəhərin müsəlmanlar yaşayan hissələrini bombardman etmişlər. Bunun arxasınca silahlı daşnak hərbi birləşmələri evlərə soxularaq qadınları, körpələri və qocaları misli görünməmiş vəhşiliklə qətlə yetirmişlər. Döyüşlərdə müsəlman məhlələrinə girib əhalini öldürür, qılıncla parçala-

yır, süngülərlə delik-deşik edir, evlərə od vurur, körpə uşaqları da odda diri-diri yandırır, üç-dörd günlük südəmə uşaqları isə süngülərə taxmışdılar. Hadisələrin ilk gedişində qulaqları, burunları qoparılmış, qarınları yırtılmış, əzaları kəsilmiş 57 kişi torpağa tapşırıldı. Kimsəyə rəhm edilmədi. Məsələn, Əlizadə Hacı Əmirin evində 80 yaşlı anasını və 60-70 yaşlı qadınları öldürülmüşdü. 25 yaşlı təzə gəlin diri-diri divara mısarmlanmışdı. Qadınların saçlarını birbirinə bağlayaraq çıpaq vəziyyətdə küçəyə qaçmağa sövq edir, tufəngin qundaqları ilə döymüşlər. Üç gün içərisində Bakıda 17 minə qədər azərbaycanlı qətlə yetirilmişdi.

Erməni daşnak dəstələri 1918-ci ilin mart-aprel aylarında Bakıda, Muğanda, Qubada 50 mindən çox əhali doğma torpağından didərgin salınmışdı. Bu kəndlərdə 7.729 nəfər azərbaycanlı, o cümlədən 3.257 nəfər kişi, 2.276 qadın və 2196 uşaq vəhşicəsinə öldürülmüşdü. 1919-cu ilin sonunadək buradan 60 min nəfərdən çox insan qətlə yetirilmişdi.

Ümumillik lider Heydər Əliyevin məlum fərmanından sonra Azərbaycanda 1918-ci il 31 mart soyqırımı qurbanlarının xatirəsi hər il anılır.

Soyqırımı qurbanlarımızı Allah rəhmət eləsin!

**Elnarə ASLAN,
Bunun kəndi.**

31 mart soyqırımı unudulmur